

เช็กก่อนใช้! ยาหมดอายุ-ยาเสื่อมสภาพ อันตรายถึงชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เตือนประชาชนให้ใส่ใจตรวจสอบ วันหมดอายุ และสังเกตลักษณะยาที่อาจเสื่อมสภาพก่อนใช้ทุกครั้ง ซึ่ยาที่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพไม่เพียงแต่ลดประสิทธิภาพในการรักษา แต่ตัวยาก็เปลี่ยนแปลงไปอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้ แนะนำวิธีสังเกตง่าย ๆ พร้อมย้ำให้เก็บรักษาอย่างเหมาะสมเพื่อความปลอดภัย

นายแพทย์วิทิต สฤษฎีชัยกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เปิดเผยว่า การใช้ยาเป็นส่วนสำคัญในการดูแลสุขภาพ แต่หลายคนอาจละเลยการตรวจสอบ "วันหมดอายุ" และ "ลักษณะของยา" ก่อนใช้ ซึ่ยาที่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพแล้ว ตัวยาสัคัญอาจสลายตัว ทำให้ระดับยาไม่ถึงเกณฑ์ที่สามารถรักษาโรคได้ หรืออาจเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นสารอื่นที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ สำหรับการตรวจสอบวันหมดอายุ ให้สังเกตข้อความ "ยาสิ้นอายุ" (Expiry Date หรือ Exp.) บนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ หากระบุเป็นเดือนและปี ให้นำวันสุดท้ายของเดือนนั้นเป็นวันหมดอายุ เช่น Exp. 08/2568 หมายถึงยาสิ้นอายุในวันที่ 31 สิงหาคม 2568

รองเลขาธิการฯ กล่าวเพิ่มเติมว่า ยาอาจเสื่อมสภาพก่อนวันหมดอายุได้หากเก็บรักษาไม่เหมาะสม เช่น ถูกแสงแดดหรือความชื้น ซึ่งสามารถสังเกตความผิดปกติได้ดังนี้ **ยาเม็ด/ยาเม็ดเคลือบ** : มีรอยแตก บิ่นหรือร่วนเป็นผง สีเปลี่ยนไป มีจุดต่าง หรือเชื้อรา **ยาเม็ดเคลือบมีลักษณะเอิ่ม เหนียว หรือกลืนผิดปกติ** **ยาแคปซูล (แคปซูลแข็ง/นิ่ม)** : เปลือกแคปซูลบวม นิ่ม เอิ่ม หรือเหนียวกว่าปกติ ผงยาภายในเปลี่ยนสี หรือจับกันเป็นก้อน **ยาน้ำ (น้ำใส/แขวนตะกอน/น้ำเชื่อม)** : มีความขุ่น หนืด หรือใสผิดปกติ เกิดตะกอนแข็งที่เขย่าแล้วไม่กระจายตัว หรือมีสี กลิ่น รสเปลี่ยนไป **ยาครีม/ยาขี้ผึ้ง** : เนื้อยาแยกชั้น มีกลิ่นเหม็นหืน หรือความหนืดเปลี่ยนไป

อย. ขอให้ประชาชนให้ความสำคัญกับเรื่องยา ไม่ควรเสี่ยงใช้ยาที่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพ ควรจัดเก็บยาตามคำแนะนำบนฉลาก และควรตรวจสอบยาที่มีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคัดแยกยาที่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพนำไปทิ้งอย่างถูกวิธี สำหรับยาที่ต้องทิ้ง ควรนำไปทิ้งที่สถานพยาบาลใกล้บ้านเพื่อการกำจัดอย่างปลอดภัย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับยา การเก็บรักษา หรือการทิ้งยา ขอให้ปรึกษาเภสัชกรใกล้บ้านท่าน เพื่อความปลอดภัยสูงสุดในการใช้ยา

วันที่เผยแพร่ข่าว 20 ตุลาคม 2568 ข่าวแจก 28 / ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569